

REFERAT Miljøudvalget 2018-2021 d. 04-01-2021

Mødedato Mandag d. 04. januar 2021 kl. 11:00

Mødested Mødelokale 5/Video

Mødedeltagere Jørn Lehmann, A, Olfert Krog, O, Michael Nielsen, C (Fravær), Bent Olsen, F, Mads Skau, V, Preben Friis-Hauge, V, Vibeke Syppeli Enrum, Ø

Indholdsfortegnelse

Forslag til Råstofplan 2020.....	3
Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af ler på matr. 32a Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune.	6
Orientering om aktuelle sager.....	8
Eventuelt.....	9
Næste møde.....	10
Underskriftsside.....	11

Punkt 1: Forslag til Råstofplan 2020

19/18630

Resumé

Forslag til Råstofplan 2020 forelægges Miljøudvalget med henblik på drøftelse og indstilling til Regionsrådet om bl.a., at forslag til Råstofplan 2020 med miljøvurdering udsendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

I Region Syddanmark indvindes årligt mellem 5 og 7 millioner kubikmeter råstoffer. Råstofferne anvendes til byggeri, veje, diger og anden infrastruktur. Regionen har til opgave at gennemføre kortlægning af råstoffer og udarbejde den overordnede planlægning for den fremtidige indvinding på land.

Råstofplanen danner rammerne for den fremtidige indvinding og forsyning med råstoffer i regionen. Råstofplanen indeholder regionsrådets strategi for den fremtidige forsyning med råstoffer, indsatsområder, retningslinjer for råstofindvinding, en redegørelse for ressourcesituationen og afgrænsning af grave- og interesseområder. Både regionen og kommunerne er bundet af råstofplanen i planlægning og administration. Gennem råstofplanen skal det sikres, at der er balance mellem behovet for råstoffer og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt, hvor råstofferne indvindes.

Regionsrådet ønsker at bidrage ambitiøst til FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. Regionens arbejde med verdensmålene danner rammerne for den Regionale Udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark". Forsyningen med råstoffer er vigtig for den fortsatte udvikling i regionen. Men råstoffer er en ikke fornybar ressource. Råstofplanen er derfor også en af de delstrategier, der skal bidrage til udviklingsstrategiens ene spor om omstilling til mere cirkulær økonomi med mere effektiv brug af ressourcer, herunder råstoffer. Arbejdet bidrager dermed særligt til verdensmål 12, der handler om at reducere fodaftrykket på naturen ved at ændre den måde, der produceres og forbruges varer og ressourcer på.

Regionsrådets beslutning medfører et begyndende paradigmeskifte på råstofområdet. En del af paradigmeskiftet er, at der flyttes fokus til andre emner og hensyn end de, der har været centrale i de tidligere planer. Dette er afspejlet i planens strategi for forsyningen, i indsatsområder og ved udlæg af nye graveområder.

Som et led i paradigmeskiftet har Miljøudvalget tidligere tilkendegivet, at forsyningshorisonten skal bevæge sig nærmere de i råstofloven fastsatte minimum 12 år. Der lægges derfor op til en forsyningshorisont på ca. 17 år for hvert af de fire geografiske delområder så det sikres, at der er ressourcer nok til en ekstra planperiode, sagsbehandling og usikkerheder i beregningerne.

Processen indtil nu

Råstofplanlægningen følger faste procedurer, der er beskrevet i råstofloven. Heri er det beskrevet, at regionsrådet hver fjerde år skal beslutte, om den gældende råstofplan skal revideres.

Regionsrådet har i december 2018 besluttet at revidere den gældende Råstofplan 2016. Regionsrådet har herefter indkaldt ideer og forslag med henblik på planlægningsarbejdet.

Der er indkommet 62 bidrag med bemærkninger fra råstofentreprenører, lodsejere, organisationer og kommuner i Region Syddanmark. Der er indsendt 34 bidrag med ønsker om udlæg af nye råstofgraveområder for sand, grus og sten og fem

ønsker om nye graveområder for ler. Fire ønsker er efterfølgende trukket tilbage. Administrationen har udarbejdet et elektronisk høringsnotat med forslag til regionsrådets svar på de indkomne bemærkninger. Høringsnotatet findes ved at følge dette [link](#).

Som forarbejder til planen har administrationen kortlagt klægforekomster til vadehavsdiger, og udarbejdet analyser, om bl.a. transport, omstilling til mere bæredygtig råstofforvaltning og råstofstrømme.

Miljøvurdering af forslag til Råstofplan 2020

Råstofplanen skal miljøvurderes efter reglerne i miljøvurderingsloven. Som en del af miljøvurderingen af den samlede plan er der udarbejdet særskilte miljørapporter eller screening for de arealer, der potentielt kan udlægges som nye graveområder. For syv af de modtagne ønsker til graveområder er der ikke udarbejdet miljørapporter, da der enten ikke er dokumenteret en råstoffressource eller fordi de ligger i Natura 2000-område, inden for en landskabsfredning eller inden for et kulturarvsareal, hvor Kulturstyrelsen vurderer at der er særligt værdifulde fortidsminder. Miljøvurdering af Råstofplan 2020 er vedlagt som bilag 2, mens miljørapporterne for de konkrete områder findes på regionens hjemmeside, her [link](#).

Udlæg af graveområder

På baggrund af miljørapporterne og en afvejning i forhold til råstofbehovet foreslår administrationen, at 21 af de indkomne ønsker til nye graveområder imødekommes helt eller delvist. Herudover foreslår regionen et graveområde for sand, grus og sten udlagt. Endvidere foreslås syv arealer udlagt som graveområder og fem arealer udlagt som interesseområder for klæg til vadehavsdiger. Udlæggene af klægområder er et resultat af administrationens egne råstofkortlægninger. I alt foreslås der 34 områder udlagt i forslag til Råstofplan 2020.

De nye forslag til graveområder udgør i alt 828 ha. Administrationen har i de seneste år foretaget geologiske undersøgelser af eksisterende grave- og interesseområder med henblik på at vurdere råstofforekomsten mere præcist på arealet. Der er desuden gennemgået arealer, hvor råstofgravning er afsluttet. På den baggrund foreslås at ca. 7.800 ha udtages af eksisterende interesseområder, og ca. 1320 ha udtages af eksisterende graveområder, da det vurderes, at der ikke er råstofforekomster på arealerne.

Forslag til Råstofplan 2020

Med udgangspunkt i de indkomne forslag, kortlægninger, analyser mv., miljøudvalgets tidligere tilkendegivelser og regionsrådets ønske om at bidrage ambitiøst til FN's verdensmål, har administrationen udarbejdet oplæg til forslag til Råstofplan 2020. Udover udlæg af graveområder indeholder planen også retningslinier og indsatser, der primært retter sig mod paradigmeskiftet. Forslaget til Råstofplan 2020 er vedlagt som bilag 1.

Råstofplanen med tilhørende kort og dokumenter er samlet på regionens hjemmeside <https://rsyd.dk/wm528584>

Videre proces

Hvis regionsrådet godkender administrationens oplæg, skal forslaget til Råstofplan 2020 udsendes i offentlig høring med en frist på 8 uger til at fremsætte indsigelser i henhold til § 6a, stk. 3 i råstofloven.

Samtidig vil de 30 arealer, der foreslås som nye graveområder, blive udsendt i partshøring hos lodsejere og naboer. Desuden foretages partshøring af lodsejere ved reduktion af eksisterende grave- og interesseområder.

På baggrund af bemærkningerne fra den offentlige høring og partshøringerne skal administrationen udarbejde Råstofplan 2020 til endelig vedtagelse i regionsrådet. Regionsrådets afgørelse om endelig vedtagelse af råstofplanen kan påklages til

Miljø- og Fødevareklagenævnet, dog kun vedrørende retlige forhold.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet:

At forslag til Råstofplan 2020 med miljøvurdering udsendes i offentlig høring i 8 uger.

At nye udlæg og ændringer af råstofgraveområder udsendes i partshøring.

At høringsnotatet for indkaldelse af idéer og forslag vedtages som regionsrådets svar på de indkomne bemærkninger.

Beslutning i Miljøudvalget den 04-01-2021

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Råstofplan 2020.pdf

Bilag 2 - Miljøvurdering af forslag til Råstofplan 2020.pdf

Punkt 2: Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af ler på matr. 32a Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune

19/32652

Resumé

Der er udarbejdet forslag til råstoftilladelse til erhvervsmæssig indvinding af rødbrændende ler på matr. nr. 32a Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune. Tilladelsen giver ansøger tilladelse til indvinding af op til 30.000 m³ rødbrændende ler over en 1-2 årig periode. Efterbehandling vil ske til kvælstof-minivådområde og natur med vildtbeplantning og skov.

Sagsfremstilling

Gerth Petersen har ansøgt om tilladelse til indvinding af rødbrændende ler på matr. nr. 32a Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune. Projektarealet er beliggende ca. 1300 m syd for Bovrup og ca. 4,3 km sydvest for Alssund og anvendes som landbrugsjord.

Råstofindvindingen skal ske forud for etablering af et "mini-vådområde" på dele af indvindingsarealet. Ansøger har opnået tilladelse til det projekt fra Aabenraa Kommune (se bilag til tilladelsen). Der gives en 10-årig tilladelse, for at sikre at evt. problemer med f.eks. vejrlig ikke gør, at der skal udarbejdes en ny råstoftilladelse. Indvindingen vil dog højst kunne ske i 1 maksimum 2 år, jf. tilladelsen.

Der gives tilladelse til en indvinding på op til 30.000 m³ rødbrændende ler, som vil blive indvundet i en til to gravekampagner - dvs. indenfor 1-2 år. Indvindingen foretages med 1 gravemaskine og 1 bulldozer til genudlægning af muldjorden. Der vil blive gravet 1 maksimum 2 meter under terræn. Det indvundne ler køres væk med 7-8 lastbiler pr. dag.

Indvindingsarealet er på 2,8 ha og hele projektarealet, inkl. et område til oplægning af jord i depot, er på ca. 3,5 ha. Der vil blive etableret støjvold /mulddepoter op mod nærmeste bebyggelser. Adgangsvej vil være via to adgange fra marken til Brokbjergvej. Der planlægges etablering af støjvolde/mulddepoter op mod nærmeste bebyggelse Brokbjergvej 4, og der er givet tilladelse til vejadgang af Aabenraa Kommune (se bilag).

Arealet er ikke udlagt som graveområde for ler i Region Syddanmarks gældende Råstofplan 2016. Det er dog delvist beliggende inden for udpeget interesseområde for rødbrændende ler. Med råstoftilladelsen vil hele den tilgængelige del af ressourcen på indvindingsarealet blive udnyttet, før der etableres minivådområde.

Der er foretaget en indledende høring af ansøgningen hos kommune, vandværk og museum, samt en besigtigelse af projektarealet med deltagelse af ansøger, kommune og region.

Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse til etablering af kvælstof-miniområde og meddelt overkørselstilladelse efter vejloven til Brokbjergvej.

Museum Sønderjylland har oplyst, at der ikke er registreret fortidsminder inden for det ansøgte råstofareal, men at der er høj risiko for at træffe på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved muldafrømning og lertagning på projektområdet, hvorfor der anbefales en arkæologisk forundersøgelse.

Administrationen har truffet afgørelse om, at tilladelsen ikke kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er ikke indkommet klager over screeningsafgørelsen.

Der er foretaget en partshøring af udkast til tilladelsen. Der indkom et partshøringsvar fra Aabenraa Kommune, som har bemærkninger til håndtering af sanitært spildevand. Der er tilføjet i vilkår 39, som således også omhandler sanitært spildevand fra mandskabsvogn. Museum Sønderjylland har ingen yderligere kommentarer, idet den arkæologiske udtalelse er indført i tilladelsens bilag 8 samt under pkt. 7.2.

Det vurderes, at tilladelsen varetager hensynene efter råstoflovens § 3.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender råstofindvindingen uden for graveområde.

At den udarbejdede tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding godkendes til udsendelse.

Beslutning i Miljøudvalget den 04-01-2021

Indstillingen blev tiltrådt.

Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Råstoftilladelse matr. 32a Bovrup Varnæs

Bilag 2: Oversigtskort

Punkt 3: Orientering om aktuelle sager

20/1514

Beslutning i Miljøudvalget den 04-01-2021

Formanden orienterede om møde med en indvinder, der har ansøgt om forlængelse af gravetilladelse, og pressemeddelelse fra Shell om forureningen på Fredericia Havn.

Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Eventuelt

20/1514

Beslutning i Miljøudvalget den 04-01-2021

Udvalget takkede Trine Korsgaard, der har fået nyt job, for et godt samarbejde igennem mange år.

Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Næste møde

20/1514

Resumé

Sagsfremstilling

Næste møde er onsdag 3. februar 2021 kl. 12-14 i regionshuset i Vejle.

Mødeplanen for 2021 er:

- Onsdag 3. marts 2021 kl. 10-12
- Tirsdag 13. april 2021 kl. 13-15
- Tirsdag 4. maj 2021 kl. 14-16
- Torsdag 3. juni 2021 kl. 10-12
- Onsdag 11. august 2021 kl. 10-12
- Tirsdag 7. september 2021 kl. 14-16
- Torsdag 30. september 2021 kl. 10-12
- Tirsdag 2. november 2021 kl. 14-16
- Mandag 6. december 2021 kl. 11-13

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 04-01-2021

Næste møde er onsdag 3. februar 2021 kl. 12.00-14.00 i regionshuset i Vejle.

Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Underskriftsside

20/1514